
PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENI
ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA
ZAKONA O LOKALNOJ I PODRUČNOJ (REGIONALNOJ) SAMOUPRAVI
(NARODNE NOVINE, BROJ 125/08.)
S KONAČNIM PRIJEDLOGOM ZAKONA

Zagreb, ____ veljače 2009.

PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENI
ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA
ZAKONA O LOKALNOJ I PODRUČNOJ (REGIONALNOJ) SAMOUPRAVI
(NARODNE NOVINE, BROJ 125/08.)

I. USTAVNA OSNOVA ZA DONOŠENJE ZAKONA

Ustavna osnova za donošenje Zakona o izmjeni Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o lokalnoj i područnoj (regionalnoj) samoupravi ("Narodne novine" broj 125/08.) nalazi se u odredbi članka 1. stavak 3. Ustava Republike Hrvatske, te u odredbama glave VI. Ustava pod nazivom "Mjesna, lokalna i područna (regionalna) samouprava" koja obuhvaća odredbe od članka 132. do članka 137. Ustava.

Navedene ustavne odredbe osnovni su pravni okvir za donošenje propisa kojima se uređuju pitanja vezana uz sustav lokalne i područne (regionalne) samouprave.

II. OCJENA STANJA I OSNOVNA PITANJA KOJA SE TREBAJU UREDITI ZAKONOM, TE POSLJEDICE KOJE ĆE DONOŠENJEM ZAKONA PROISTEĆI

Ovim se Prijedlogom zakona predlaže izmjena završne odredbe Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o lokalnoj i područnoj (regionalnoj) samoupravi ("Narodne novine" broj 125/08.) u dijelu kojim se propisuje njegovo stupanje na snagu.

Razlozi za izmjenu dijela završne odredbe tog Zakona obrazlažu se u nastavku.

Vlada Republike Hrvatske uputila je Hrvatskom saboru, aktom pod brojem: 5030106-08-1 od 12. rujna 2008. godine, Prijedlog Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o lokalnoj i područnoj (regionalnoj) samoupravi, s Konačnim prijedlogom zakona, hitni postupak, prvo i drugo čitanje, P. Z. br. 158.

Prema Izvješću Odbora za Ustav, Poslovnik i politički sustav, taj je Odbor na 19. sjednici održanoj 25. rujna 2008. godine raspravio Prijedlog zakona na temelju svoje nadležnosti iz članka 57. Poslovnika Hrvatskoga sabora kao matično radno tijelo. U raspravi je Odbor podržao rješenja iz Prijedloga zakona kojima se ispravljaju određeni nedostaci iz važećeg Zakona. Na temelju primjedbi iz rasprave Odbor je utvrdio amandmane na Konačni prijedlog zakona. Nakon rasprave Odbor je većinom glasova (6 glasova "za" i 2 "suzdržana" glasa) predložio Hrvatskom saboru da donese Zakon uz dva amandmana.

Prema Izvješću Odbora za lokalnu i područnu (regionalnu) samoupravu, koji je u smislu članka 102. Poslovnika Hrvatskoga sabora o predmetnom aktu raspravljao u svojstvu matičnoga radnog tijela, taj je Odbor na 15. sjednici održanoj 24. rujna 2008. godine Odbor je proveo objedinjenu raspravu o Konačnom prijedlogu tog Zakona, te Prijedlogu zakona o izmjenama i dopunama Zakona o izborima općinskih načelnika, gradonačelnika, župana i gradonačelnika Grada Zagreba, s Konačnim prijedlogom zakona (P.Z. br. 155) i Prijedlogu Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o Gradu Zagrebu, s Konačnim prijedlogom zakona (P.Z. br. 157). Odbor je raspolagao pisanim mišljenjem Udruge gradova o predmetnom aktu. U uvodnom izlaganju predstavnika predlagatelja istaknuto je da se rješenjima predloženim Konačnim prijedlogom zakona o izmjenama i dopunama Zakona o lokalnoj i područnoj

(regionalnoj) samoupravi otklanjaju nedostaci uočeni u odredbama Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o lokalnoj i područnoj (regionalnoj) samoupravi ("Narodne novine" br. 109/07), koji se odnose na reguliranje pitanja načina obavljanja dužnosti općinskog načelnika, gradonačelnika, župana i njihovog odnosno njihovih zamjenika. Također, u uvodnom izlaganju naglašeno je da se predloženim izmjenama i dopunama tog Zakona, u odnosu na Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o lokalnoj i područnoj (regionalnoj) samoupravi ("Narodne novine" br. 109/07), čije odredbe stupaju na snagu 17. svibnja 2009. godine, utvrđuje razlika u broju zamjenika općinskog načelnika, gradonačelnika, odnosno župana, pri čemu se predlaže da u jedinicama lokalne samouprave koje imaju do 10.000 stanovnika općinski načelnik odnosno gradonačelnik ima jednog zamjenika, a u jedinicama lokalne samouprave koje imaju preko 10.000 stanovnika, te u gradovima sjedištima županija, odnosno županijama, općinski načelnik, gradonačelnik, odnosno župan imaju dva zamjenika. U raspravi su iznijeta različita mišljenja, primjedbe i prijedlozi. Predsjednik Udruge gradova upoznao je članove Odbora s mišljenjem Udruge gradova na Konačni prijedlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o lokalnoj i područnoj (regionalnoj) samoupravi, pri čemu je naglasio da Udruga gradova nije konzultirana u postupku pripremanja predloženih izmjena i dopuna ovoga Zakona. Nakon provedene rasprave, Odbor je većinom glasova (četiri "za", dva glasa "protiv" i jedan glas "uzdržan") odlučio Hrvatskom saboru predložiti donošenje Zakona u tekstu u kojem ga je predložila Vlada Republike Hrvatske.

Odbor za zakonodavstvo Hrvatskoga sabora je na 28. sjednici održanoj 23. rujna 2008. godine raspravljao o Prijedlogu zakona, te je podupro donošenje tog Zakona i nije se protivio prijedlogu predlagatelja da se Zakon donese po hitnom postupku. Na tekst Konačnog prijedloga Odbor je podnio tri amandmana.

Dana 17. rujna 2008. prihvaćena je primjena hitnog postupka (120 glasova "za", 3 "protiv", 1 "suzdržan"). Rasprava je zaključena 15. listopada 2008.

Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o lokalnoj i područnoj (regionalnoj) samoupravi donesen je na 6. sjednici 17. listopada 2008. (79 glasova "za", 29 "protiv", 5 "suzdržanih"). Objavljen je u "Narodnim novinama" broj 125/08.

U članku 3. Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o lokalnoj i područnoj (regionalnoj) samoupravi ("Narodne novine" broj 125/08.) propisano je: *"Ovaj Zakon objavit će se u 'Narodnim novinama', a stupa na snagu 18. svibnja 2009. godine."*

Državno izborno povjerenstvo Republike Hrvatske uputilo je predsjedniku Hrvatskog sabora dopis, klasa: 013-06/09-08/02, urbroj: 507-09-01 od 16. veljače 2009., u kojem ga obavještava o sljedećem:

"Na temelju članka 11. stavka 2. podstavka 1. Zakona o Državnom izbornom povjerenstvu Republike Hrvatske (NN 44/06 i 19/07) Državno izborno povjerenstvo Republike Hrvatske je analizom odredaba Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o lokalnoj i područnoj (regionalnoj) samoupravi (NN br. 125/08) i Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o Gradu Zagrebu (NN br. 125/08) uočilo pravnu nekorektnost završnih odredbi koje se odnose na vrijeme stupanja na snagu obaju Zakona.

(...)

Navedenim Zakonima uređuje se ustrojstvo jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave kako glede ustrojstva izvršnih tijela tako i u vezi prava na razmjernu zastupljenost pripadnika nacionalnih manjina u izvršnim tijelima što predstavlja osnovu za provedbu izbora.

(...)

Konkretno, slijedom navedenih zakonskih odredbi, predstojeći izbori trebali bi se održati 17. svibnja 2009.

Kako je vidljivo iz prikaza završnih odredbi Zakona niti Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o lokalnoj i područnoj (regionalnoj) samoupravi niti Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o Gradu Zagrebu, 17. travnja 2009. nisu na snazi te se postavlja pitanje pravne valjanosti donošenja odluke o raspisivanju izbora.

Stoga je potrebno izmijeniti završne odredbe navedenih Zakona te preuzeti formulaciju završne odredbe iz Zakona o izborima općinskih načelnika, gradonačelnika župana i gradonačelnika Grada Zagreba (NN br. 109/07) kojom bi se propisalo njihovo stupanje na snagu osmog dana od dana objave u 'Narodnim novinama' uz prolongiranu primjenu Zakona i to od dana stupanja na snagu odluke o raspisivanju prvih, sljedećih, redovitih izbora općinskih načelnika, gradonačelnika župana i gradonačelnika Grada Zagreba.

Kao alternativu treba razmotriti eventualno kalendarsko određivanje dana početka primjene spomenutih Zakona (npr. '... a primjenjuje se od 1. ožujka 2009. godine.').

Nakon razmatranja primjedbi i prijedloga Državnog izbornog povjerenstva glede pravne valjanosti završne odredbe Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o lokalnoj i područnoj (regionalnoj) samoupravi ("Narodne novine" broj 125/08.), zaključeno je da su oni osnovani, budući da se radi o previdu u tekstu završne odredbe tog Zakona zbog kojeg bi mogle nastupiti štetne pravne posljedice.

U slučaju da se ne izmijeni sporni dio odredbe članka 3. Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o lokalnoj i područnoj (regionalnoj) samoupravi ("Narodne novine" broj 125/08.), koji glasi: "..., a stupa na snagu 18. svibnja 2009. godine.", na dan donošenja odluke o raspisivanju izbora ne bi bile na snazi odredbe tog Zakona koje propisuju broj zamjenika župana te broj zamjenika općinskih načelnika i gradonačelnika ovisno o veličini jedinice lokalne samouprave odnosno o zastupljenosti pripadnika nacionalnih manjina.

Slijedom toga, budući da po Zakonu o izmjenama i dopunama Zakona o lokalnoj i područnoj (regionalnoj) samoupravi ("Narodne novine" broj 125/08.) odredbe o broju zamjenika općinskih načelnika, gradonačelnika i župana stupaju na snagu tek 18. svibnja 2009. godine (to jest, nakon provedenih općih lokalnih izbora), Državno izborno povjerenstvo u pripremi općih lokalnih izbora ne bi moglo postupati po njima, nego bi lokalne izbore u općinama, gradovima i županijama bilo dužno provesti po mjerodavnim odredbama onog zakona koji bi bio na snazi na dan donošenja odluke o raspisivanju izbora odnosno na dan izbora (tj. prema odredbama Zakona o lokalnoj i područnoj (regionalnoj) samoupravi, "Narodne novine" broj 33/01., 60/01.-vjerodostojno tumačenje i 129/05.).

Osnovna pitanja koja se predlažu urediti ovim Zakonom:

- izmijeniti završnu odredbu Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o lokalnoj i područnoj (regionalnoj) samoupravi ("Narodne novine" broj 125/08.) i propisati da taj Zakon stupa na snagu na dan stupanja na snagu odluke o raspisivanju prvih sljedećih općih i redovitih izbora članova općinskih i gradskih vijeća te županijskih skupština i Gradske skupštine Grada Zagreba i općinskih načelnika, gradonačelnika, župana i gradonačelnika Grada Zagreba.

Napominje se da prijedlog Državnog izbornog povjerenstva prema kojem bi se završna odredba članka 3. Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o lokalnoj i područnoj (regionalnoj) samoupravi ("Narodne novine" broj 125/08.) izmijenila na način da se propiše stupanje na snagu tog Zakona osmog dana od dana objave u "Narodnim novinama" uz prolongiranu primjenu Zakona i to od dana stupanja na snagu odluke o raspisivanju prvih, sljedećih, redovitih izbora općinskih načelnika, gradonačelnika župana i gradonačelnika Grada Zagreba, nije osnovan, jer ne uvažava pravno stajalište Ustavnog suda Republike Hrvatske o ustavnopravnoj neprihvatljivosti razlikovanja stupanja na snagu i početka primjene zakona (Izvješće Hrvatskom saboru broj: U-X-80/2005 od 1. lipnja 2006., Narodne novine broj 64/06.).

Posljedice koje će proisteći donošenjem ovog Zakona su:

- usklađivanje završne odredbe Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o lokalnoj i područnoj (regionalnoj) samoupravi ("Narodne novine" broj 125/08.) sa Zakonom o izborima općinskih načelnika, gradonačelnika, župana i gradonačelnika Grada Zagreba radi omogućavanja valjane provedbe općih i redovitih lokalnih izbora 17. svibnja 2009. godine.

III. OCJENA POTREBNIH SREDSTAVA ZA PROVEDBU ZAKONA

Ocjenjuje se da provedba ovoga Zakona neće iziskivati osiguranje zasebnih i dodatnih financijskih sredstava u Državnom proračunu Republike Hrvatske.

IV. PRIJEDLOG DA SE ZAKON DONESE PO HITNOM POSTUPKU

Odredbom članka 159. stavak 1. Poslovnika Hrvatskog sabora ("Narodne novine" broj 71/00, 129/00, 117/01, 6/02 – pročišćeni tekst, 41/02, 91/03, 58/04) propisana je mogućnost da se iznimno zakon može donijeti i po hitnom postupku kad to zahtijevaju interesi obrane i drugi osobito opravdani državni razlozi, odnosno kad je to nužno radi sprječavanja ili otklanjanja većih poremećaja u gospodarstvu.

Izmjena završne odredbe članka 3. Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o lokalnoj i područnoj (regionalnoj) samoupravi ("Narodne novine" broj 125/08.) vezana je uz nesmetano i pravno valjano provođenje pripremnih pravnih radnji, kao i uz nesmetano i pravno valjano provođenje i održavanje općih i redovitih lokalnih izbora u Republici Hrvatskoj 17. svibnja 2009. godine. U tom smislu izmjena vremena stupanja na snagu Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o lokalnoj i područnoj (regionalnoj) samoupravi ("Narodne novine" broj 125/08.), bez koje se predstojeći opći i redoviti lokalni izbori ne bi mogli provesti u skladu s mjerodavnim odredbama tog zakona, a zbog čega se predlaže donošenje ovog Zakona, predstavlja osobito opravdan državni razlog za njegovo donošenje po hitnom postupku.

V. TEKST KONAČNOG PRIJEDLOGA ZAKONA S OBRAZLOŽENJEM

Uz prijedlog za donošenje Zakona o izmjeni Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o lokalnoj i područnoj (regionalnoj) samoupravi ("Narodne novine" broj 125/08.) dostavlja se tekst Konačnog prijedloga Zakona o izmjeni Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o lokalnoj i područnoj (regionalnoj) samoupravi ("Narodne novine" broj 125/08.).

Ujedno se napominje da sukladno odredbi članka 82. stavak 2. Ustava Republike Hrvatske organske zakone, dakle zakone kojima se razrađuju Ustavom utvrđena ljudska prava i temeljne slobode, izborni sustav, ustrojstvo, djelokrug i način rada državnih tijela, te ustrojstvo i djelokrug lokalne i područne (regionalne) samouprave, Hrvatski sabor donosi većinom glasova svih zastupnika.

Slijedom iznietoga, i zakon čije se donošenje predlaže potrebno je donijeti većinom glasova svih zastupnika Hrvatskoga sabora.

KONAČNI PRIJEDLOG

ZAKONA O IZMJENI ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O LOKALNOJ I PODRUČNOJ (REGIONALNOJ) SAMOUPRAVI (NARODNE NOVINE, BROJ 125/08.)

Članak 1.

U članku 3. Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o lokalnoj i područnoj (regionalnoj) samoupravi ("Narodne novine" broj 125/08.) riječi "18. svibnja 2009." zamjenjuju se riječima "na dan stupanja na snagu odluke o raspisivanju prvih sljedećih općih i redovitih izbora članova općinskih i gradskih vijeća, županijskih skupština i Gradske skupštine Grada Zagreba te općinskih načelnika, gradonačelnika, župana i gradonačelnika Grada Zagreba."

Članak 2.

Ovaj Zakon stupa na snagu danom objave u "Narodnim novinama".

OBRAZLOŽENJE

Uz članak 1.

Predlaže se da se člankom 1. ovog Zakona u članku 3. Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o lokalnoj i područnoj (regionalnoj) samoupravi ("Narodne novine" broj 125/08.) riječi "18. svibnja 2009." zamijene riječima "na dan stupanja na snagu odluke o raspisivanju prvih sljedećih općih i redovitih izbora članova općinskih i gradskih vijeća, županijskih skupština i Gradske skupštine Grada Zagreba te općinskih načelnika, gradonačelnika, župana i gradonačelnika Grada Zagreba."

Time se završna odredba Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o lokalnoj i područnoj (regionalnoj) samoupravi ("Narodne novine" broj 125/08.) usklađuje sa završnim odredbama Zakona o izborima općinskih načelnika, gradonačelnika, župana i gradonačelnika Grada Zagreba (Narodne novine br. 109/07.).

Izmjenom se omogućuje pravodobno stupanje na snagu odredbi Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o lokalnoj i područnoj (regionalnoj) samoupravi ("Narodne novine" broj 125/08.) koje su pravno relevantne za lokalne izbore koji će se održati 17. svibnja 2009. godine, kao i pravno valjano i nesmetano djelovanje Državnog izbornog povjerenstva u njihovoj pripremi i provedbi postupka kandidiranja.

Uz članak 2.

Ovom se odredbom predlaže stupanje na snagu Zakona na dan njegove objave u "Narodnim novinama". Stupanje na snagu Zakona na dan njegove objave u "Narodnim novinama" ustavnopravno je dopušteno na temelju članka 89. stavka 3. Ustava Republike Hrvatske koji propisuje da "zakon stupa na snagu najranije osmi dan od dana njegove objave, osim ako nije zbog osobito opravdanih razloga zakonom drukčije određeno."

Opravdanje za ranije određenje stupanja na snagu ovog Zakona izvire iz činjenice da je dio završne odredbe članka 3. Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o lokalnoj i područnoj (regionalnoj) samoupravi ("Narodne novine" broj 125/08.) koji propisuje da taj Zakon stupa na snagu 18. svibnja 2009., potrebno što prije ispraviti, kako bi se Državnom izbornom povjerenstvu Republike Hrvatske omogućilo da započne s potrebnim pripremnim radnjama za održavanje općih i redovitih lokalnih izbora u skladu s mjerodavnim zakonskim odredbama.